

Ama' yej mo-ijkuijoj iga judiyojmej yej kitokaj Jesucristo **Hebreos**

Dios tenotza ipan iPiltzin

¹ Ikya Dios kitajtolmá' profetajmej* mia' vej iga makinotzakan to-ikyapatajwən, iwán ayá' nochipa iga tájtol kinotzkej, sino de sese'pa. ² E' inán iga ayo' wejka iga noch tamis, Dios tenotza' ipan Jesús yej iPiltzin. Dios kijtoj iga iPiltzin makichiwa nochi yej ono' pan inín tajli iwán yej ono' ajko, iwán ijkón Jesús nochi nokta itatki iga Dios kitatkimá'. ³ Ipan Jesús mo-ita ipoder Dios iwán ípan nesi ken nokta in Dios, iwán iga ipoder itájtol kichiwa iga nochi yej ono' wel maonokan. Kuá' Jesús kíchija iga Dios wel teperdonarowiliá yej tikchijkej yej ayekti, motalij ilədoj iyemá' Dios kan mandarowa ipan cielo.

TePiltzin máj kipiá poder que angelejmej

⁴ IPiltzin Dios majya sej que angelejmej,[†] iga Dios kimá' itóka' yej máj kajasi iga mamoweyimati. ⁵ Iwán Dios ayí' kijlij nisé ángel:
Tej tinopiltzin;
aman nej nimitzmá' movídaj;
iwán se' vej kijtoj;
Nej nimochiwas tetaj iga yéj;
iwán yéj mochiwas tēpiltzin iga nej.

* **1:1** 1:1 Xikita glosario "Profeta". † **1:4** 1:4 Xikita glosario "Ángel".

6 E' kuaq' kititan isentepiltzin ipan inin tajli, kijtoj:
Nochi iyangelejmej Dios, makiweyimatilti Jesus.

7 Iwan iga iyangelejmej, Dios kijtoj:
Nikchijwa ken ejeka' noangelejmej,
iwan notekipanowanimej wel nikchijwa ken ti-welon.

8 E' Dios kijlij iPiltzin:
Tej tiDios iwan ayí' tamis iga timandarowa;
iwan tej nochi tkiye'chijwa iga tirreinarowa.
9 Tej tkiye'ita yej yekti iwan tikijiya yej ayekti;
inon iga Dios, yej moDios, mitztapejpen iga xitagobernaro,
iwan kichij iga maj xiyolpakto que sekin moknijwan.

10 No kijtoj:
Tej, noTeko, kuaq' pewa' tikchij tajli, tiktalij kajkan mataksato,
iwan no tikchij cielo iga moma'.

11 Cielo wan tajli tamiskej, e' tej tonos nochipa.
Nochi inomej wewejtiaskej ken tzotzol;

12 inomej tikokolochoj ken se tzotzol yej iga timotaajakiaj,
iwan mopatas ijkon ken kuaq' agaj motapajpata.
E' tej kensan nochipa tonos,
iga ayí' timikis.

13 Dios, nisé ángel ayí' kijlij:
Ximotali iladoj noye'ma' kan nimandarowa, este
que maniktali mokxitampa yej mitzijiyaj.
14 Nochi anglerejmej espiritojmej iwan tekipanowaj iga Dios. Dios kititani iga makipalewikan yej yawij mosalvarotij.

2*Nochipa matikejlantokan iga Dios temanawiá*

¹ Inón iga nochipa matikejlantokan ye'noticiaj yej tikakikej iga amo santá' tikisaskej ajachi ajachi ipan ye'oji. ² Ikyá Dios kitajtolmá' anglerejmej iga makijlikan la gente ken makichiwakan iwán ijkón nokta mochij. Tikmatij iga yej akichijkej ken anglerejmej kijtojkej, kiknochijkej ken kajasij. ³ ¿Iwán tejemej?, ¿kén iga ayá' te-iknochíwaskej siga tikenempolowaj yej pox yekti yej tēkajtewili toTeko iga timomānawiáj? ToTeko Jesús áchtosan kipowa' ken iga temanawiá, iwán yej kikakikej, kitakej iga ompay nokta iwán tēojpapowilijkej. ⁴ Iwán Dios imatika tanextilij ipan yejemen ga manesi iga melá' yej kipokjej. Dios tanextilij ipan kuaikuantas yej este tamajmájtisan wān de sese'pa milagrojmej, wān no kimajmakakej tokniwān iyEspíritoj Santo kensan yéj kiye'ita'.

Jesucristo yej temanawiá

⁵ Dios ayá' kitalij angelejmej iga mamandarokan keman ipan inón sé'paya tajli yej onos, de inón yej nemi titajtowaj. ⁶ Majwa' ikuilijo' itájtol Dios, kan a'pa ijkín kijtowa:
¿Té iteki in taga' iga yéj xikejlämiki?
¿Té iteki ipiltzin taga' iga tikneki xikita iga maye'ono?

⁷ Tikchij iga ayá' wejkaj iga mamoalimpamatito máj que anglerejmej;
e' tej tikchij iga mamoweyimatilti ken rey,
iwán yéj tiktalij iga makimandaro nochí yej tikchij iga moma'.

8 Iwán nochí yej ono' tiktálij iyikxitan iga makimandáro.

Iwán iga Dios nochí kitálij iyikxitan, ayá' kikajtej nité yej amo makimandáro. E' aya asi kua' tikitáskej iga inochi ónosya iyikxitan yéj. **9** E' tikitaj Jesús; Dios kichij iga ayá' wejkaj iga kalimpamatikej máj que ąangelejmej. Iwán Dios iga tépoxchökiliá, kichij iga Jesús mamiki iga nochí tejemen. Inón iga inán moweyimatiltiá ken rey.

10 Nochi yej tikitaj, itatki Dios, iwán yéj kichij nochí yej ono' iwán kine' iga mia' ipilowan maonokan kān yéj ono'. Inón iga Dios kiyé'ita' iga Jesús inewi makichiwa* kuá' kiknochijkej, iga ijkón wel yéj matemánavi tonochin. **11** Jesús kichiwa iga se toknín wel maye'ono iyixtaj Dios. Nochi yej ye'onokej iyixtaj Dios, sesan mochíwaj wán Jesús iga Dios isenTajmej. Iwán Jesús ayá' pínawa iga kijtowa iga iyiknímej yejemén,

12 Ijkín Jesús kijlij Dios:

Nikpowilij noknímej a'yéj in tej,
iwán nimitztakuíkilij tatajkoyan kān
monechkolo.

13 Iwán nō kijtoj:

Nej nimoconfiāroj ipan Dios.

Iwán sej kijtoj:

Nigaj nono' iwán nopilowan yej Dios némá'.

14 Tejemen tikpiáj toesyo iwán tonakayo; ijkonsan nō Jesús, nakayoj iwán esyoj ken

* **2:10** 2:10 Kuá' Jesús mi' ipan cruz kixtaj inewi yej tikchijkej yej ayekti. Jn 19:30

tejemen. Inón iga kuä' mi', kitänilij Tzitzimi' yej wel katka tamikiṭaya. ¹⁵ Kuä' Jesús mi', kimänawij nochi yej nochípaya mo-knomatitoyaj iga majmatoyaj iga yawij mikitij. ¹⁶ Jesúswa' nokta ayá' wälaj kipalewiko ḥangelejmej, majwa' wälaj kimänawikoj ipilówampa Abraham. ¹⁷ Inón iga mochij kensan nokta tejemej, iga wel makichíwa ken Dios kineki iwán mamochíwa ijefej sacerdotejmej yej mata-ikneli iwán mamiki iga ijkón wel kiperdonarowa nochi yej ayekti yej kichíwa la gente. ¹⁸ Iwán ken Jesús kiknochijkej, iwán Tzitzimi' kinekiá iga Jesús makichíwa yej ayekti, inán Jesús wel tēpalewiá iwán ijkón tiye'kisaskej kua' Tzitzimi' te-ijliá iga matikchíwakan yej ayekti.

3

Jesús máj mamoweyimatilti que Moisés

¹ Inón iga nokniwan yej mitztapejpenkej Dios iga ximochiwakan itatki, xikejlämikikan a'yéj Cristo Jesús: Yéj ijefej sacerdotejmej, itatitan Dios, yej ípan tiksentalijtokej toalmaj. ² Jesús nochi kichij kensan Dios kine', iwán Dios kitalij iga mamochíwa sacerdote iga makichíwa itekipánol. Kensan no Moisés yej kipalewij nochi israelítajmej iga kichij kensan Dios kitekimá'. ³ E' Jesús kajasi iga mamoweyimatilti máj que Moisés, kensan yej kichíwa kajli kajasi iga mamoweyimatilti máj que kajli. ⁴ Nochi kajli agaj kichíwa, e' Dios kichij kuajkuantas, nochi yej ono' pan tajli iwán yej ono' ajko. ⁵ Iwán Moisés yej itekipanowäni Dios kichij kensan

kitekimakakej iwán kipowilij israelitajmej yej Dios yawi kijliti kuq' panoj mia' año. ⁶ E' Cristo, yej ipiltzimpa Dios, mandarowa ipan íkal Dios. Tejémezwa' in inón kajli siga timoconfiarowaj ipan yéj iwán siga tipakij miej tikchixtokej iga keman temanawijklíij.

Mosewiáj ipilowan Dios

⁷ Inón iga ijkín kijtowa iyEspíritoj Dios kān ikuilijto':

Siga əman ankikakij yej Dios mitziliáj,

⁸ amo ximoyoltakuqwilikan ken amo-ikyapatajwan yej kichijkej yej ayekti iga ayá' kitajtolkuikej Dios

iga neyokakuejkuesojkej pan desierto.

⁹ Ompa neyokakuejkuesojkej amo-ikyapatajwan, malej iga kitakej nochí yej nikchijtoya cuarenta años iga yejemen.

¹⁰ Inón iga yejemej poxsan nékuesojkej, iwán nikijtoj: "Nochipa yolpolijtinemij, iwán ayá' kinekikej makichiwakan ken nikmachtijkej."

¹¹ Inón iga kuq' nikuejkuesitoya, niknojma-ijtoj: "Ayá' kalakiskej kān mosewiskej nowan."

¹² Nokniwan, amo maono nisé de amejemen yej kiyoltilana yej ayekti iwán makikajtewa iga moconfiarowaj ipan Dios yej ayí' mikis.

¹³ Majwa', nochipa ximosepannonotzakan miej əman weljo', iga amo agaj mamotemaka iga mokajkayawa ipan yej ayekti. ¹⁴ Siga timoconfiarojtoskej kensan achto kuq' timoconfiarojkej este que matimikikan, ijkón sí tisen-onokej iwán Cristo.

15 Ijkín kijtowa itájtöl Dios:
 Siga ąman ankikakij yej Dios mitzijliáj,
 amo ximoyoltakuąwiličan ken
 amo-ikyapatajwān yej kichijkej yej ayekti
 iga ayá' kitajtolkuikej Dios
 iga kiyokakuejkuesojkej Dios ipan deserto.

16 ¿A'yéj in inómej yej kikakikej itájtöl Dios iwán
 ayá' kitajtolkuikej? Nochi yej Moisés kikixtij
 Egípto. **17** ¿A' iwan kuejkuesitoya Dios cuarenta
 años? Inómejsan yej kichijkej yej ayekti iwán
 mikikej ipan deserto. **18** ¿Iwán a'yéj Dios kino-
 jma-ijlij iga ayá' kalakiskej kan mamosewičan
 íwan? Inómejsan no yej ayá' kichijkej ken Dios
 kitekimakakej. **19** Ijkón tikitaj iga ayá' kalakkej
 kan mamosewičan iga ayá' momela'confiarojej
 ipan Dios.

4

1 Inón iga, miej weljo' tikalakij kan Dios kij-
 toj iga tiawij timosewitiij íwan, achi matitama-
 jmawiličan, amosanta' agaj de amejemen ayá'
 kalakis. **2** Iga ijkonsan no tejemej tēpowilijkej
 ye'noticiaj kensan ikyapamej, e' yejemej ayá'
 moconfiarojej ipan yej kikakikej, wan ijkón
 inón tájtöl ayá' kipalewijkej yej kikakikej. **3** E'
 tejemej yej ticrēdojkej, tikalakikej kan mosewilo,
 kensan Dios kijtoj, e' iga yej ayá' kicrēdojkej,
 kijtoj:

Inón iga kuą' nikuejkuesitoya, nikmela'ijtoj
 iga ayá' kalakiskej kan mamosewičan nowan.
 Malej iga Diqswa' kitamij itekipánol kuą'san
 kichij inín tajli; **4** iwán kanaj kan ikuilijo'
 tajtowa del día siete:

Dios mosewij ipan día siete kuq' tami' nochí itekipánol.

5 Iwán sej kijtowa kān ikuilijto':

Ayá' kalakiskej iga mosewiskej nowan.

6 Inomej yej achto kikakikej ye'noticiaj ayá' kalakkej kān mosewilo iga ayá' kinekikej makichiwakan ken kijlijkej, e' políwi-o' sekin iga makalakikan. **7** Inón iga Dios sej kitapejpen sē día: inón día qaman. Ken kijtoj sej kuq' mia' años despuéj kitajtolmá' Dios David kān ikuilijto' yej titikákeja:

Siga qaman ankikakij yej Dios mitzijliáj,

amo ximoyoltakuawilikan.

8 Ijkón nesi iga inón tajli kān mosewilo, yej Dios kijlij israelitajmej iga kimakayaj, ayéj tajli de Canaán kān Josué kiwiga' israelitajmej. Inón ikyay panoj, e' Dios tajtowao' de se' día kuq' mamosewilo. **9** Inón iga, ónogo' kān wel mosewiáj ipilowan Dios. **10** Yej kalaki iga mosewiá wan Dios, mosewiá iga tami' itekipánol, kensan Dios no mosewij kuq' tami' itekipánol.

11 Matimotejteki'wikan iga matikalakikan kān mosewilo, iga amo santá' agaj mixkuitij ipan inomej yej ayá' kalakkej iga ayá' kichijkej ken kijtoj Dios.

12 Diqswa' itájtöl isato' iwán nochí wel kichjwa. Iwán máj tateki que inochi espada yej kipiá ome iten, iwán wel kalaki este kitajkoteki toalmaj iwán toespíritoj, iwán kajkān salijto' toomiyomej iwán tototanojyo; iwán kinextiá té tikejlántokej iwán té tikchijwasnekij. **13** Ateyi nité yej Dios kichij yej wel mamiyana iyixtaj; Dios nochí kitas

nokta ken ono', iwán iyixtaj yéj keman tiawij tikijlitij nochi yej tikchijkej.

Jesús kichij iga wel matikna'techokan Dios

¹⁴ Jesúz, yej iPiltzin Dios, yej nokta ijefej sacerdotejmej yej máj mandarowa, yej yájkiya itenoj Dios ipan cielo. Inón iga amo matikajtewakan iga timoconfiarowaj ipan yej.

¹⁵ Jesúz tosacerdotej yej ijefejpa sacerdotejmej, yej wel tepalewiá iga amo matikchíwakan kuá' tikchíwasnekij yej ayekti; iga Tzitzimi' kichíwaltijnekiá Jesúz no yej ayekti ken kineki tejemej no matikchíwakan; e' Jesúz nikeman ayí' kichij yej ayekti. ¹⁶ Inón iga amo matimajmawikan iga matiktechokan kán ewato' Dios yej tepoxchökiliá, iwán te-ikneliá wán tepalewiá kuá' nokta nemi tiknekij.

5

¹ Nochipa kuá' kitaliáj se ijefej sacerdotejmej, kitapejpenaj iga makipalewi israelítajmej iga maye'onokan iyixtaj Dios. Inón sacerdote kimaka ofrenda* iwán kimikiá yolkamej iga Dios, iga Dios makiperdonaro la gente yej kichij yej ayekti. ² Iwán se sacerdote kimati iga kichíwao' no yej ayekti, inón iga kikneliá yej akimatij

* **5:1** 5:1 Nij tajtowa ken ónogo' weyitiópan Jerusalén, iwán ken ompa sacerdotejmej kimiktíkejo' yolkamej iga iyofrendaj Dios. Ipan año 70, soldadojmej de Roma kixitínkej weyitiópan Jerusalén, wán ay' máj wel ompa sacerdotejmej kimiktiliáj yolkamej iga Dios. Inín kijtojneki iga mo-ijkluoj Hebreos kuá' aya asi año 70. Inán ay' kanaí ono' ni se sacerdote judío yej kimiktiliá yolkamej iga iyofrendaj Dios. (Num 15)

sigá ayompa nemij iwán pojpolijtinemij. ³ Iwán iga sacerdote nō kichíwa yej ayékti, kimikiá sē yolká' iga Dios makiperdonarowili yej kichij yej ayékti, iwán kimikiá se' yolká' nō iga Dios makiperdonarowili la gente.

⁴ Ni agaj iséltisan moyokataliá iga mamochíwa ijefej sacerdotejmej, sino que inonwa' Dios kitapejpena iwán kimaka inón ye'tekipánol, ijkón ken kichij wān Aarón. ⁵ Ijkonsan nō Cristo, ayá' igánajsan mochij ijefej sacerdotejmej, sino que Dios kijlij:

Tej tinopiltzin;

aman nej nimochij motaj.[†]

⁶ Nō kanaj ijkín ikuilijto' itájtöl Dios:

Tej nochipa tonos iga sacerdote,

ijkón kensan Melquisedec.

⁷ Kuá' Cristo onoya ipan tajli este choga' iga kitajtanilij Dios iga makimanawi iga amo mamiki. Iwán Dios kitajtolkagui' Cristo iga nochipa kichij ken Dios kineki. ⁸ Inón iga Cristo, malej iga iPiltzin Dios, kuá' kiknochijkej, kimati' iga kuá' nemi kiknochijwaj, nemi kichíwa ken kineki Dios. ⁹ Iwán iga Cristo nóchiya kichij yej kineki Dios, pan Cristo nochí inán wel momanawia yej kichíwa ken yéj kijtowa. ¹⁰ Iwán Dios kitalij iga Cristo mamochíwa ijefej sacerdotejmej ken katka Melquisedec.

Amo xikajtewakan iyojwi Dios

[†] 5:5 5:5 Sal 2:7

11 De inín yej majo' wel katka manimitzi-jlikan, e' nikmati iga pox difícil iga manimitzi-jlikan inewi, iga amejemén ayá' ankinekij xiken-tenderókan. **12** Ikyay anmomachtijtokej itájtol Dios, welja katka xitamachtikan; e' ankinékijo' sej mamitzmachtkan itájtol Dios ken se yej péwao' iga kitoka Cristo. Amochijkej sej ken anselikmej, ken kuá' aya wel antakuaj, ankinekij sej xikoníkan chichiwala'. **13** Iwán yej chíchi-o', aya kimati siga kichiwa yej yekti o yej ayekti iga xólloo'. **14** Yej welja kitapejpenaj yej kichiwaj katiapa yej yekti iwán katiapa yej ayekti, inonwa' ken tikita yej welja takuaj iga yoléjkeja.

6

1 Inón iga ajachi ajachi máj matiyolasikan ipan iyojwi Cristo. Ay' matimoojpamachtikan ken achto tikchijtiwitziáj kuá' péwa' iga timomachti-jkej itájtol Cristo iga amo sej matipewakan ipan yej achto tenextilijkej. Tenextilijkej ken iga matimoyolpatakán iga tikajtewaj iga tikchijwaj yej ayekti iga inón temikiá, iwán ken iga matimoconfiarókan ipan Dios, **2** yej tenextilijkej te íga mobautizarolo,* ken iga se kitaliá imá' ipan agaj iga ki-orádowiliá,† iwán iga ojpa-isaj yej mik-tokej iwán iga keman kuá' támisya nochí, Dios tajuzgaroj. **3** Ajachi ajachi máj matiyé'nemikan iga tiktokaj Cristo, siga ijkón Dios kinekis.

4 Kuá' agaj kikajtewa iyojwi toTeko, ay' wel tikuepaltiáj, malej iga kítá'ya iga yekti yej Dios temaka iwán no kipiá' iyEspíritoj Dios, **5** iwán

* **6:2** 6:2 Xikita glosario "Bautizar". † **6:2** 6:2 1 Ti 4:14, 5:22,
2 Ti 1:6

kita' iga pox yekti in itájtol Dios, nō kimati' ken iga Dios wel tegobernárowa,⁶ iwán siga kikajtewa iyojwi Dios, ay'ya wel sej tikchijwaltiáj iga mamokuepa; iga ken kuá' nemí sej kimikiá ipan cruz iPiltzin Dios iwán ijkón kipinajtiá Cristo iyixtaj la gente.⁷ Tejemen ken tikita tajli yej kichichina tiawaayo' nochipa kuá' wetzi; siga ipan inón tajli mopoxchíwa yej motoka, ompa nesi iga Dios kiye'ita. ⁸ E' siga ipan inón tajli ixwa witzyoj iwán kochkiyoj, ay' agaj kinekis iwán Dios ay'ya kiye'itas iwán inón yawi motatíti.

Matiyé'nemikan iga tikmatij yej wi'o'

⁹ Malej iga ijkón nimitznóñotzkej nejemej, nokniwáñ yej nimitzchókiliáj, e' nejemén nikmatij iga ankichijtokej yej yekti iwán Dios mitzsvalvároskej. ¹⁰ Iga Dios nochipa kichíwa yej yekti iwán ayá' kelkáwa yej ankichijkej, ankipalewijkej tokniwáñ yej moconfiarowaj ipan Dios kensan inán ankichijtokej. Ompa ankinextiáj iga ankinékij Dios. ¹¹ E' niknekij iga sejsé de amejemen ijkón xikyolmakatokan este que mawíki toTeko iga wel xikpiakan nochi yej Dios mitzmakaskej. ¹² Aniknekij xiflojotiakan, sino que ximixkuitikan ipan inómej yej moconfiarowaj ipan Dios iwán ayá' siawij, ijkón Dios mitzmakaj yej kijtoj.

Yej Dios kijtowa, nochipa mochiwa

¹³ Kuá' Dios kinotza' Abraham iga kijlij yej yawi kimakati, yéjsan imátki motenewij iga ateyá se' yej máj tayakánto' que Dios, ¹⁴ iwán kijlij: "Nej nia nimitzmakati inochi iga xiye'ono,

iwán nia nimitzpoxpiwíti.” ¹⁵ Iwán Abraham ayá' siawi' iga kichá' yej Dios kijtoj iga kimakas, iwán ijkón kipiá' nochí yej Dios kijlij. ¹⁶ Kuá' tajtaga' motajtoltiáj agaj íwan, kijtowaj iyixtaj agaj yej máj tayakánto', iwán kua' mójtoja iyixtaj yej máj tayakánto', inón yej motajtoltijkej yawi mochíwati kensan kijtojkej. ¹⁷ Inón iga Dios kine' makiyé'nëxtili inómej iga yawi kimakati yej kiprometeroj, iga Dios awel motajtolpata. Inón iga kinojma-ijtoj iga yawi kichíwati inón yej kiprometeroj. ¹⁸ Inín yej Dios kijtoj iwán kiprometeroj; awel kipata iga Dios ayá' takajkayawa. Poxsan matimoyolchikawakan tejemej yej timoconfiarowaj ipan toTejo iga tikmatij iga Dios yawi kichíwati nochí yej kijtoj. ¹⁹ Ken se ákal kipiá ancla[‡] iga amo makiwigá maréjal kanaj, ijkón no tejemej setiá toalmaj iga tikmatitokej iga Dios ayá' tekajkayawa. Iwán inón teejlantía iga tiawij iyíkampa cortina[§] ipan cielo, ²⁰ kán kala' Jesús iga teojtapowilij. Ijkón yéj mochij iga nochipa maono ijefej sacerdotejmej kensan katka Melquisedec.

7

Jesús, sacerdote kensan Melquisedec

¹ Melquisedec rey katka ipan weyi-altepe' yej itoká' Salem iwán no katka isacerdotej Dios yej ono' pox ajko. Iwán yéj yej yajki kixnamikito

[‡] **6:19** 6:19 Ancla se tepos yej chijto' ken ákawalon yej tejtentito' imajmá', kilpiliáj reata iwán kimotaj atampa iga kiketzaltiá ákal.

[§] **6:19** 6:19 Xikita glosario “Cortina”.

Abraham kuq' némiya asiá iga yajka kān momijmiktijkej. Abraham kitānilij mia' reyejmej iwán Melquisedec kitajtanilij Dios iga Abraham maye'ono. ² Iwán Abraham kimá' Melquisedec se de cada diez yej kitānj kān momijmiktijkej wan reyejmej. Melquisedec itoka' kijtojneki "rey yej kichiwa yej yekti". Iwán yéj nō rey de Salem, yej kijtojneki "rey yej kichiwa iga maonolo tamelá". ³ Ayagaj kimatí a'yéj itaj Melquisedec, niga a'yéj iye', niga iyikyapatajwewetkej, amomati keman onoko, niga keman migui'. Ijkonsan no tenextiliá ken ono' iPiltzin Dios, se sacerdote yej nochipa onos, iga ayá' mikis.

⁴ Ta' xikitakan; Melquisedec máj tayakantoya que to-ikyapatajwewej Abraham, iga Abraham kimá' Melquisedec se de cada diez nochi yej kikuilij inomej reyejmej yej kitānilij.* ⁵ Ijkón kensan kijtowa iley Moisés iga sacerdotejmej, petz kitapejpenkej ipilowampá Leví iwán kajasi iga israelitajmej makimakakan se de cada diez de inochi yej kitāniáj, malej iga yejemej nō ipilowampá Abraham. ⁶ E' Melquisedec malej iga ayéj de ipilowampá Leví, [†] kikui' yej kimá' Abraham, se de cada diez nochi yej Abraham kikuilij reyejmej. Iwán Melquisedec kitajtanilij Dios iga Abraham maye'ono, malej iga Dios kílilia Abraham iga yawi kiyechiwati. ⁷ Nochi tikmatij iga

* **7:4** 7:4 Gn 14:18-20 † **7:6** 7:6,7 Israelitajmej kimatij iga nochi sacerdotejmej ipilowampá Leví. Num 18:26 kijtowa iga israelitajmej kimakayaj se de cada diez nochi yej kitāniáj, iga sacerdotejmej ayá' milchuwaj iga kipiaya se' tekipánol iyixtaj Dios. Nō kimatij iga Abraham itajwéj in Leví. Ijkín kinexxiá iga Melquisedec majya sej que námol sacerdote.

yej kitajtaniliá Dios iga agaj maye'ono, yej tatajtaniliá máj tayakánto' que inón se'. ⁸ Ámampa sacerdotejmej yej ipilówampá Leví kikuij se de cada diez de nochí yej kitaniáj israelítajmej; iwán sacerdotejmej míkijsan; e' kān ijkulijito' itájtöl Dios kān tajtowa de Melquisedec, tajtowa de yéj ken se yej isátogo'. ⁹ Inán sacerdotejmej yej de ipilówampá Leví kikuij se de cada diez yej kitaniáj israelítajmej. Wel tikijtowaj kuá' Abraham kimá' Melquisedec se de cada diez, ken kuá' Leví nō kimá' Melquisedec se de cada diez. ¹⁰ Iga Leví nokta se de ipilówampá Abraham, wán kuá' Melquisedec kixnamikito Abraham, Abraham kenkuá' ipan iyesyo kinéntiayay ipilowan, malej iga aya onoyaj.

¹¹ Iwán tikmatij iga iley Dios yej kimá' israelítajmej, kijtowa iga nochí sacerdotejmej mamochiwa de ipilówampá Leví. E' ayagaj wel ye'ono iyixtaj Dios iga yej kichiwaj sacerdotejmej, inón iga Dios kitapejpen se' sacerdote kensan Melquisedec, ayéj ken Aarón. ¹² Siga mopata' ken kitapejpenaj sacerdotejmej, nō kineki mamopata la ley. ¹³ Inín nikijtowa de Jesús iga yéj de se' tribu[‡] iwán ipan inón tribu akisa' nisé sacerdote. ¹⁴ Iwán nochí kimatí iga toTeko kisa' ipan itribuj Judá, iwán ipan iley Moisés ayá' kijtoj iga ipan inín tribu makisa sacerdotejmej.

¹⁵ Iwán inán mājya tikmela'itaj iga onoko se' sacerdote yej kensan Melquisedec, ¹⁶ ayá' mochij sacerdote ken kijtowa la ley, yej kijtowa de

[‡] **7:13** 7:13 Xikita glosario "Tribu".

katiapa tribu wel k̄isa sacerdote, sino que Jesús mochij sacerdote iga yéj nochipa ono' iwán ayí' mikis. ¹⁷ Porque ijkín kijtowa Dios iga Jesús: Tej nochipa tonos sacerdote, kensan Melquisedec.

¹⁸ Inón iga yej ikyapa ley políwi'ya iga awel t̄esalvārowa niga wel t̄epalewiá. ¹⁹ Iley Moisés awel kichij iga agaj wel maye'ono iyixtaj Dios, e' inán tikpiáj ipatka yej ípan wel timoconfiarowaj wān pan yéj wel tiknā'techowaj Dios.

²⁰ Iwán Dios kinojma-ijtoj nokta iga Jesús maono iga sacerdote. ²¹ Kuq' sekin sacerdotejmej kitálkej, Dios ayá' kijtoj nité, e' kuq' Jesús mochij sacerdote, Dios kinojma-ijtoj ijkín kān ikuilijto': ToTeko kíjtoja iwán ayí' kipatas itájtol:

“Tej nochipa tonos sacerdote
kensan Melquisedec.”[§]

²² Inón iga, Jesús nokta kichij iga maono se' pacto yej máj yecki que yej achto kichij Moisés.

²³ Panojkej mia' sacerdotejmej iwán mikikej iga awel nochipa onoj, ²⁴ e' inín Jesús ayá' miki, inón iga yéj nochipa onos iga sacerdote. ²⁵ Inón iga Jesús wel nochipa kisalvārowa yej ípan kina'techowaj Dios, iga Jesús nochipa ono' iga kitajtowiliá iyixtaj Dios yej kitokaj.

²⁶ Jesús nokta in ijefej sacerdotejmej yej máj wel t̄epalewiá. Yéj Dios kiye'ita', ayí' kichij yej ayekti, ayá' kichíwa ken inqomej yej ayompa nemij. Iwán Jesús kitálkej máj ajko que nochí yej ono' ipan cielo. ²⁷ Ayéj ken sekin sacerdotejmej

yej cada día kimikiáj* yolkamej iga kitatiliáj Dios, se yolká' kitatiá iga yejemej iga ayompa nemij, iwán se' iga ayompa nemi la gente. E' Jesús sesan vej migui' iga nochí, kuá' imatiika motemá' iga mamiki. ²⁸ Iley Moisés kitaliá iga ijefejmej sacerdotejmej, tajtagá' malej iga awel nochipa ye'nemij; e' despuéj iga Dios kimá' la ley, yéj kinojma-ijtoj iga iPiltzin maono iga ijefej sacerdotejmej. Inín Jesús ayá' kichij yej ayekti iwán nochipa onos.

8

Jesús tetajtowiliá iyixtaj Dios

¹ Injinwa' in yej majya sej yekti yej nemi nimitzijliáj: iga tikpiáj tosacerdotej yej ijéfejpa sacerdotejmej yej ewato' iládojpa iye'ma' Dios kán mandarowa ne-iga pan cielo. ² Iwán kichijto' itekiyo sacerdote ipan mela'tiopan yej ono' ipan cielo yej kichij toTeko, ayéj tajtagá' kichij. ³ Nochi sacerdote kitaliáj iga kimaka ofrenda iwán kimikiáj* yolká' iga kitatiliá Dios. Nō kajasi iga Jesús makipiá tejté iga makimaka Dios. ⁴ Siga Jesús onoya katka nigaj ipan tajli ayá' mochíwaya sacerdote, iga onókejo' sacerdotejmej yej kimakaj iyofrendaj Dios ken tatekimaka iley Moisés. ⁵ E' inímej sacerdotejmej iga kichiwaj itekipanolmej, tenextiliá ken tikita itasejkanyo yej mochíwa ne-iga ipan cielo. Iga kuá' Moisés kilijkej iga makichíwa kuetaxtiopan,[†] Dios kijlij: "Ta' xikita, tia tikchíwati

* **7:27** 7:27 Xikita nota Heb 5:1 * **8:3** 8:3 Xikita nota Heb 5:1

† **8:5** 8:5 Xikita glosario "Kuetaxtiopan".

ijkómpasan ken nimitzn̄extilij ipan tepe'."‡ 6 E' itekiyo Jesúś yej inán ijéfejpa sacerdotejmej, majya sej yekti que yej kich̄wa sacerdoteſ ken yej tatekimá' Moisés. Iga inón pacto yej kichij, wel t̄etajtowiliá iyixtaj Dios. Iwán inín moch̄was iga Dios kíjtoja iga temakas yej majya sej teye'ch̄was.

7 Siga katka inón pacto yej áchtoya onoya akipolowaya nité, ayejo' katka iga mamoch̄was se' pacto. 8 E' Dios kita' iga yej kitokayaj achto pacto, ayá' ye'nemiáj, ijkín kíjtoj de yejemej kān ikuilijto':

ToTēko kijtowa: K̄eman asis díá kuá' nikch̄was se' pacto wān ipilówampa Israel iwán ipilówampa Judá.

9 Ayéj ken inón pacto yej nikchij iwán iyikyapatajwan kuá' nikmákitzkijkej iga nikixtijkej Egipto; iwán ayá' kichijkej ken kijtowa inón pacto yej nikchij iwamej, inón iga niksenkokajtejkej, kijtowa toTēko.

10 Inón iga, inín pacto yej nikch̄was wān israelitajmej, k̄eman kuá' asis idíaj, kijtowa toTēko:

Nikch̄was iga noley nochipa makimatitokan, iwán ikuilijtos ipan iyalmajmej.

Wān nej nimoch̄was iDios, iwán yejemej yawij moch̄watij notatki.

11 Ayagaj yawi kimacht̄ti se', niga yej íwan motoka, niga iyikn̄in iga makijli: "Xikixmatikán toTēko",

‡ 8:5 8:5 Ex 25:40

§ 8:6 8:6 Xikita nota verso 3.

iga nochí yawij ne-ixmatitij,
 este yej aya yolej iwán este yej mājya yolej.
12 Wán nej nia nikperdonarowilítij yej kichijkej
 yej ayékti,
 iwán nikeman máj ayo' nikejlámikis yej kichijkej
 yej ayékti.
13 Kuq' Dios kijtowa iga mochíwa se' pacto, inón
 kijtojneki iga yej achto mochij, ayo' valerowa. Yej
 ikyapa pacto ayo' ke' poliwi iga yawi poliwiti.

9

*Tiopan yej ono' ipan tajli wán tiopan yej ono'
 ipan cielo*

1 Ipan yej áchtopa pacto ikuilijtoya ken iga mamoweyimatilti Dios ipan tiopan yej onoya ipan inín tajli. **2** Inón kuetaxiópan ijkín onoya: kān tikalakij, tipanowaj pan áchtopa cortina, iwán ompa kijliáj “Kān yokachijto' iga Dios”,* ompa onoya candelabro yej kipiaya siete ima' kān xojxota ti'ti iwán no onoya mesa kān onoya pan yej ofrenda iga Dios. **3** Iwán iyikampa se' cortina,† kijliayaj “Kān Dios nokta ono”‡. **4** Ompa onoya altar yej chijto' iga oro kān motatiá incienso iwán no onoya yej ken baúl yej ältito' iga oro inoyan yej kijliáj arca del pacto.§ Ipan inón yej ken baúl onoya se' akomí'

* **9:2** 9:2 “Kān yokachijto' iga Dios”; español “Lugar Santo”. Xikita glosario “Kuetaxtiópan”. † **9:3** 9:3 Xikita glosario “Cortina”. ‡ **9:3** 9:3 “Kān Dios nokta ono”; español “Lugar Santísimo” Lev 16:2. Xikita glosario “Kuetaxtiópan”. § **9:4** 9:4 Xikita glosario “Arca del pacto”.

de oro yej kipiaya maná* iwán nō onoya ibaston Aarón yej xochowa' iwán ompa nō onoya qome patachte'ti kān ijkulijto' el pacto. ⁵ Iyixko inón yej ken baúl onoyaj ąngelejmej yej tachíwalpa yej kijliáj querubines yej kinextiaya iga ompa ono' Dios, iwán iga iyastakapalmej kitzaktoyaj itentzakka yej ken baúl, iwán ompa mochíwaya iga moperdonarowaya yej kichiwayaj yej ayekti, e' inán de inín awel nimitzijliáj inochi.

⁶ Ijkón onoya nochí iyijtiko kuetaxtiopan, iwán sacerdotejmej nochipa kalakij ipan yej achto cuarto iga kichiwaj itekiyomej. ⁷ E' ipan se' cuarto kalákisan petz ijefej sacerdotejmej, se vej al año; iwán kuá' kalaki ompa, kiwiga iyesyo yokamej iga ofrenda iga Dios. Ijefej sacerdotejmej kiwiga iga yéjpa iga kichij yej ayekti iwán iga la gente nō yej kichijkej yej ayekti, malej iga ayá' kimatij siga kichijkej tejté yej ayekti. ⁸ Iga inín, iyEspíritoj Dios tenextiliá iga miej onoya cortina yej tatajkotzaktoya ipan kuetaxtiopan, námol ayá' wel panowa ipan se' cuarto, ken tikijtowaj, awel asi kān Dios nokta ono'. ⁹ Inán nochí inón tenextiliá iga inómej ofrenda iwán yokamej yej motatiliá Dios ipan weyitiopan, awel kichiwa iga maye'ono iyixtaj Dios se toknjn yej ijkón kiweyimatlitiá. ¹⁰ Ompa tenextiliajsan de tákual, té mooniá iwán kén iga se moewiltiá iga makiná'techo Dios. Inón ni alín ayá' kewiltiá toalmaj, e' valerowaya miej Dios aya kichiwa se' pacto.

* **9:4** 9:4 Dios kimá' maná israelítajmej iga makikuqan kuá' nemí yayaj ipan desierto. Ex 16

11 E' inán Cristo wálkaya, iwán inán yéj ijefej sacerdotejmej iga tejemej inán matiye'onokan. Inón tiopan kān yéj kichíwa itekiyo, máj yekti iwán máj ye'ono' iwán ayéj tajtaga' kichij, matikijtokan ayéj de inín tajli. **12** E' Cristo kala' kān Dios nokta ono', ayéj iga taajtzelwiito iga iyesyo chivomej[†] niga torojtzitzin, sino que kimá' yéj iyesyo iga ofrenda. Kala' sesan vej iwán kichij iga nochipa matiye'onokan iyixtaj Dios. **13** Iley Moisés kijtowa iga inómej yej ayá' kajasi makina'techokan Dios, siga sacerdote ki-ajtzelwiá iga iyesyo torojmej wan chivojmej, iwán iga inexyo becerra, ijkón wel kiná'techowaj Dios. **14** E' Cristo iyesyo majya sej kipiá poder que iyesyo yokamej. Iwán iyEspíritoj Dios yej nochipa ono' kipalewij Cristo iga wel motemá' iga makimiktikan, sinke tejté makichíwa yej ayekti, iwán iyesyo teewiltilij iga ay' matikejlantokan iga tikchíwaj yej ayekti yej temikiá, iga wel matikchíwakan yej kineki Dios yej isato'.

15 Inón iga, Jesucristo kichij se' pacto iga wel matetajtowili iyixtaj Dios. Cristo migui' iga wel Dios makiperdonarowili yej la gente kichiwayaj yej ayekti iga awel kichiwayaj yej kijtowaya achto pacto. Iwán yej Dios tetapejpen wel matikpiakán yej Dios temakokatij, yej ayí tamis, ijkón ken yéj kijtoj. **16** Kuá' miki agaj, kikajtewa áma' yej kijliáj testamento.[‡] Iga se testamento mavaléroya, achto mamiki yej kichij inón testamento. **17** Se testamento ayá' valerowa

[†] **9:12** 9:12 Xikita glosario "Chivo". [‡] **9:16** 9:16 Testamento se áma' kān ikuilijto' a'yéj kikuis itatkimej yej mi'.

siga aya miki yej kichij, valerówaya kuq' mi'ya.

¹⁸ Inón iga ipan áchtopa pacto mochij wán esti iga kimiktijkej yolkamej. ¹⁹ Moisés ki-matiltij nochi israelítajmej iga mamochíwa ken kijtowa la ley. Iwán Moisés kikui' alín itzozmiyo borrego[§] yej kichijkej iga machiliwi iwán se imaq' chichi'kuaxiwi' iwán kapachoj iga iyesyo torojtzitzin iwán chivojtzitzin, kisetilijkej wán a'ti iwán kajzelwij ama' k'an ijkullijto' la ley, iwán no kajzelwij la gente. ²⁰ Iwán kijtoj: "Inín esti tanextiliá iga Dios kichij pacto wán amejemen." ²¹ Iwán Moisés no kajzelwij kuetaxtiopan iga inón esti, iwán no kajzelwij nochi yej ompa moneki. ²² La ley tatekimaka iga nochi mamoajzelwi iga esti iga se maye'ono iyixtaj Dios, iwán awel agaj kiperdonarowiliá yej kichij yej ayekti siga até miki iga makitoyawa iyesyo.

Iga migui' Cristo teperdonarowiliá yej tikchijkej yej ayekti

²³ Nochi inímej ken copia de yej ono' ipan cielo. Inón iga mamoajzelwi iga esti iga Dios makiye'ita. E' yej ono' ipan cielo kineki iga mamiki yej máj valerowa que yolkamej. ²⁴ Porque Cristo ayá' kala' tiópan yej tágap'a kichij. Yej nijpa tiópan tenextilijtoya iga ono' se' mela'tiópan ajko pan cielo, Cristo yajki ompiga k'an inán ono' itenoj Dios iga tetajtowilijto'. ²⁵ Yej ijefej isacerdotejmej israelítajmej kalaki cada año* k'an Dios nokta ono', iga taajzelwitij iga yolk'a' iyesyo. E' Cristo sesan vej kichij,

§ 9:19 9:19 Xikita glosario "Borrego". * 9:25 9:25 Xikita nota
Heb 5:1

ayéj mia' vej. ²⁶ Siga cada año katka ma-kichiwa Cristo, mia' vej mikiá desde kua' mochij inún tajli. E' inán, kua' alín kipolowa iga poliwiloj, Cristo wälaj mikiko sesan vej iga nochi mateperdonarowili yej tikchijkej yej ayekti. ²⁷ Tonochimej tiawij timikitij sesan vej, iwán despuej Dios yawi tejuzgaroti. ²⁸ Ijkón no Cristo motemá' iga migui' sesan vej, iga yéj kiwiga' nochi yej kichijkej yej ayekti mia' tokniwán. Después wi' sej, e' ayejo' iga teperdonarowilíki yej tikchijkej yej ayekti; sino que wi' iga kisalvarókiya yej kichixtokej.

10

Iley Moisés awel tepalewiá iga matiyé'onokan iyixtaj Dios

¹ Iley Moisés ken tikita petz itasejkanyo' inón yej yawi witzéti-o', yej máj teye'chíwas. Iley Moisés áchisan yej tenextiliá; inón iga iley Moisés ayá' wel kichiwa iga maye'ono inomej yej kitemowaj Dios iga kimiktajpa yolkamej cada año weyitiopan. ² Siga katka la ley wel makiperdonaro yej kichijkej yej ayekti, ay'ya katka agaj momachílij ipan iyalmaj iga kichij yej ayekti, iwán ay'ya monekis mamomikti yolkamej. ³ E' yolkamej yej kimiktiliáj* Dios, inonwa' iga san cada año kejlamikij iga kitekichiwaj yej ayekti. ⁴ Iga iyesyo torojmey iwán chivojmej awel kiperdonarowa yej tikchijkej yej ayekti.

⁵ Inón iga Cristo, kua' wälaj ipan tajli, kijlij Dios:

* **10:3** 10:3 Xikita nota Heb 5:1

Ayá' tikne' mamitzmiktilikan yolkamej niga se'pa ofrenda mamitzmakakan, sino que tikchij iga nej manikpiá nocuerpoj ken tágá' iga manikchíwa ken tikneki.

6 Tej atikneki iga mamitzmiktilikan yolkamej, niga ofrenda iga wel xikperdonarowili toknímej yej kichijkej yej ayekti.

7 Inón iga nikijtoj: "Nigaj nono', iga manikchíwa ken tej tikneki noDios, ijkón ken ikuilijto' de nej ipan áma'."

8 Achto Cristo kijlij Dios: "Ayá' tikye'ita iga mamitzmiktilikan yolkamej niga mamitzmakakan ofrenda, niga yolkamej iga mamitztatilíkampa iga xikperdonaro yej mochij yej ayekti, malej iga la ley ijkón tatekimaka." **9** Iwán Cristo nō kijtowa: "Niwalaj iga nikchíwako ken tej tikneki noDios." Inón kijtojneki iga ay'ya máj mamomikti yolkamej ken achto, iga inán Cristo motémá' iga mi'. **10** Dios téchija itatki, iga Jesucristo kichija ken Dios kineki iga momaga' iga mamiki sesan vej, ayí' sej mikis.

11 Cada día iga tekipanowaj sacerdótejmej, kitatijtókejsan yolkamej iga kimakaj ofrenda Dios, malej iga inón awel kiperdonarowa yej se kichíwa yej ayekti. **12** E' Jesucristo sesan vej migui', motémá' iga mamiki iga totechko wan ay' sej monekis iga agaj mamiki, iwán Jesucristo motálil iladoj iye'má' Dios. **13** Iwán Cristo ompay káwi' iga kichixto' keman Dios makichíwa iga makitänili yej kijiyaj. **14** Sesan vej Cristo migui' iga mochij ofrenda, iwán iga inón kichij iga mayé'onokan iyixtaj Dios nochí

yej yéj kitapejpen iga moch̄iwaskej itatki. ¹⁵ Iwán el Espíritu Santo t̄enojma-ijliá kān ijkín kijtowa:
¹⁶ Ijkín nia nimotajtoltítí iwamej inomej díá, kijtowa toTeko:

Noley nia niktalíti ipan iyalmajmej, iwán nochipa kejlántoskej.

¹⁷ Iwán kijtoj nō:

Ayí' máj nikejlámikiliskej yej ayompa kichijkej iwán yej pox ajayekti.

¹⁸ Inón iga, siga t̄eperdonarowilíjkeja yej tikchijkej yej ayekti, ay'ya kineki máj ofrenda iga inón.

Matikna'techókan Dios

¹⁹ Inón iga nokniwān, inán iga iyesyo Jesucristo yej kitoyaj kuá' mi' iga tejemej, ay'ya tē t̄etzakuiliá iga tikalakij kān Dios nokta ono'. ²⁰ Tikalakij pan nuevojojti, iga Jesucristo t̄etapowilij cortina[†] yej t̄etzakuilijtoya iga amo matikna'techókan Dios. Inón ojti Jesucristo kitapoj iga migui' iga tejemej iga wel matisatokān. ²¹ Jesucristo tosacerdotej yej ijéfejpa sacerdotejmej yej mandarowa ipan íkal Dios. ²² Inón iga inán matikna'techókan Dios iwán matikmela'sentalíkān toalmaj iwán matimoconfiārōkan iga t̄echokiliá. Iwán ayo' matikejlántokān yej ayekti yej tikchijkej iwán matikmatitokān iga yéj t̄epájp'a'ya iga mela'yekā'.[‡] ²³ Matiksentalijtokān toalmaj iga ticredowaj iga moch̄iwas yej tikchixtokej. Tikmatij iga Dios kich̄iwas yej kijtoj iwán

[†] **10:20** 10:20 Xikita glosario "Cortina". [‡] **10:22** 10:22 "Tepájp'a'ya iga mela'yekā'": anka tajtowa de ken kichijkej sacerdotejmej (Ex 29:4) wān nō iga mobautizārolo.

nochipa matikpowilikan tokniwan iga ticredowaj Dios. ²⁴ Matimosepan-ejlantikan iga maj matimochokilikan iwán matikchijwakan yej yekti. ²⁵ Sekin ay' asij kan monechkowaj iga kiweyimatiltiáj Dios, ayekti ijkón. Majwa' matimosepan-animarokan, inán maj iga tikmátiya iga ay'ya wejkawas iga wi' toTeko.

²⁶ Siga tikyokachijtoskej yej ayekti ku'a' tikmátiya itájtol Dios, Cristo ay'ya wel sej mikis iga Dios mateperdonarowili yej tikchijwaj yej ayekti. ²⁷ Siga ijkón katka, tikcháyajsan inón ti'ti yej tikmajmawilitokej yej keman iga Dios kitatiy iyenemigojmej ipan tiwelon. ²⁸ Ku'a' agaj ayá' kichijwaya ken kijtowa iley Moisés, iwán ono' ome o eyi yej kita' iga akichij, inón toknin ay'ya kikneliayaj sino que kimela'mikiáyaja. ²⁹ Iwán amejemej inán jta' xikitakan!, ¿Ix ayá' majya sej kajasi iga poxsan makicastigarokan yej kitataksaj iPiltzin Dios, iwán kijiyaj iyesyo iwán kimálijliáj iyEspíritoj Dios yej tepoxikneliá? Inón esti kinextiá iga ono' se pacto, iwán iga inón esti, tecchij itatki Dios. ³⁰ Tikmatij iga toTeko ijkín kijtoj: "Nejwa' in yej nia nicastigaroti yej ayompa kichijkej; nej yej nia xikixtawati kensan iga se kichij." Iwán no kijtoj: "ToTeko kijuzgaroj igentej." ³¹ ¡Este tamajmájtisan ku'a' Dios yej isato' agaj kicastigarowa!

³² Amejemen xikejlämikikan ken ikya anki-jyowijkej ku'a' poxsan mitziknochijwayaj ku'a' pewa' ankixmatikej Dios. ³³ Sekin de amejemen mitzijixko-ijlijkej kuajkuantas, iwán mitziknochijkej iyixtaj la gente, iwán a veces ame-

jemen ankipalewijkej sekin yej kiknochijkej.
³⁴ Amejemen ankiknälijkej yej onoyaj cărcelijti'. Iwán malej iga tekiwajmēj mitzkuilijkej yej amo-tatki, ampäkikej iga ankimatij iga ankipiáj yej Dios kijtoj iga mitzmakaskej, yej máj yekti, yej ayá' nokta tamis. ³⁵ Inón iga amo xikajtewakan iga anmoconfiarowaj pan Dios, ijkón anyawij ankiatiy yej poxsan yekti. ³⁶ Inón iga amejemej yekti iga xikijyowikan kua' mitziknochiwaj iga wel xikchiwakan ken Dios kineki, ijkón anki-paskej yej Dios kijtoj iga yawi mitzmakatij. ³⁷ Kan ikuilijto' itájtöl Dios kijtowa:

Ay' ke' poliwi,

yéj yawi wítzeti, wi'ya, ay'ya wejkawas.

³⁸ Nikye'ita inomej yej moconfiarowaj ipan nej, iwán nochipa onoskej nowan,
 e' siga kikajtewaj iga moconfiarowaj pan nej,
 ay'ya nikye'itas.

³⁹ Tejemen ayéj ken inomej yej kikajtewaj iga kitokaj Dios, inómejwa' yawij poliwitij. Tejemej inómejpa yej tiawij timosalvarotij iga timoconfiarowaj ipan toTeko.

11

Matimixkuítikan ipan inomej yej moconfiarojkej ipan Dios

¹ Iga timoconfiarowaj ipan Dios, kijtojneki iga tikmela'matij iga yawi témakati yej tikchixtokej; iwán ticrédowaj iga óno'ya yej ayá' tititaj. ² Dios kiyé'ita' to-ikyapatajwan iga moconfiarojkej ipan yéj.

³ Iga timoconfiarowaj ipan Dios, tikmatij iga Dios iga san itájtöl kichij nochi tajli iwán yej ono' ajko. Inón iga yej inán tikitaj, Dios kichij iga tejté yej awel mo-itaya.

⁴ Iga Abel moconfiaroj ipan Dios, kimiktij se borregojtzin iga kitatiliq Dios, inón máj kiyé'ita' Dios que yej kitálil Caín iga ofrenda. Inón iga Dios kiyé'ita' iwán kiyé'kuilij yej kimá' Abel. Ijkón, malej Abel míkto'ya, e' mopówasan ken iga yéj moconfiaroj pan Dios.

⁵ Iga Enoc moconfiaroj ipan Dios, kiwigakej ipan cielo iga amo mamiki, iwán kuá' kitemojkej ay'ya kasikej iga kiwíga'ya Dios. E' kan ijkulijo' itájtöl Dios kijtowa iga kuá' Enoc aya kiwigaj ipan cielo, kichij ken Dios kiyé'ita. ⁶ Awel teyé'itas Dios siga ayá' timoconfiarowaj ípan. Yej kineki makina'techo Dios, makicredo iga Dios ono', iwán makicredo iga Dios kimaka yej yekti yej kitémowa.

⁷ Iga Noé moconfiaroj ipan Dios, kicredojej kijtoj Dios iga yawi witzeti yej aya kita' iwán kichij se weyi ákal iga amo maamiki isiwá' wáñ ipilowan. Iwán iga yéj moconfiaroj ipan Dios, amikikej yej ayompa nemiáj, e' Dios kiyé'ita' Noé iga moconfiaroj ipan Dios.

⁸ Iga Abraham moconfiaroj pan yej kijlij Dios, kisa' kan onoya iwán yajki kan Dios kijlij iga yawi kimakati yej mochíwas itatki, malej iga akimatiá kan nokta yawi. ⁹ Iwán iga yéj moconfiaroj, chántitoya ken wejkachanej ipan inón tajli yej Dios kijlij iga yawi kimakati. Chántitoya ipan kuetaxkajli, kensan Isaac iwán Jacob chántitoyaj;

Dios no kijlij yejemej iga yawi kimakatij inón tajli. ¹⁰ Abraham kichixtoya iga keman kitas inón weyi-ältepe' kan ono' kajlimej yej ayí' xitiniskej yej Diøspa kichij kensan kejlän.

¹¹ W  n iga Sara no moconfi  roj ipan Dios, malej iga ay  ' kitaya ipiltzin iw  n il  maja, wel mochij teye  ' iw  n kita' se ipiltzin iga kicr  doj iga Dios yawi kichiwati yej kijtoj. ¹² Ijk  n Abraham, malej iga aya pilwaj ku  ' al  n poliwi   iga miki  y iga w  weja, e' pox piwi  k jipilow  ampa. Pox komatiakej ken tikita sitalimej iw  n ken x  jli yej ono' lamart  noj, este awel momati ke' ono'.

¹³ Nochi inimej yej moconfi  rojkej ipan Dios, mikikej, e' aya kipiakej yej Dios kijtoj iga yawi kimakatij. E' iga moconfi  rojkej ipan Dios, ken kua' kitakej yej Dios yawi kichiwati iw  n kicr  dojkej iga Dios kichiwas yej kijtoj, w  n p  kikej iga ken kua' kitachili  kej yej Dios kichiwaso'. Iw  n yejemej momachili  kej ken wejkachanejmej yej san panowaj ipan in  n tajli. ¹⁴ Iw  n yej kijtowaj iga ay  j imela'chamej ipan in  n tajli, n  si iga nemi kit  mowaj it  lmej kan mamomela'ch  ntikan. ¹⁵ Iw  n siga yejemej katka kejlantoyaj inón tajli kan kiskej, wel sej katka mokuepayaj. ¹⁶ E' yejemej kineki  j maonokan ipan tajli kan m  j tayekan, iw  n inón ono' ipan cielo. Inón iga Dios ay  ' pinawa iga y  j iDios inomej gente, inón iga kichij se weyi-ältepe' kan yejemej ch  ntitoskej.

¹⁷ Ku  ' Dios kitasneki   siga Abraham kimela'cr  doja ípan, Dios kitajtanilij Abraham iga makikui ipiltzin yej itok  ' Isaac iga makimikti

iga iyofrendaj Dios. Abraham kisentalij iyalmaj iga kimikiá iselpiltzin, ¹⁸ malej iga Dios áchtosan ijkín kijlij: "Mopiltzin Isaac pox yawi mitzpiwiti." ¹⁹ Abraham kimatiá iga Dios wel ki-ojpa-ixitiá yej miktokej; inón iga wel tikijtowaj iga Dios sej kikuepilij ipiltzin Abraham iga ayá' mi'.

²⁰ Iga moconfiaroj Isaac ipan Dios, kijlij ipilowan yej itoka' Jacob iwán Esaú, iga Dios keman kichijwas iga maye'onokan. ²¹ Iga moconfiaroj Jacob ipan Dios, kuá' mikisnékiya, kitajtanilij Dios iga maye'onokan sejsé ipilowan José, iwán mobastóntijpa iga moketza' iga kiweyimatiltij Dios. ²² Iga moconfiaroj José ipan Dios, kuá' na'ya iga yawi mikiti iga wéweja', kijtoj iga israelítajmej keman yawij kísatij Egipto. Iwán kijtoj iga kuá' kíssaskej, no makiwiguilikan iyomiyomej.

²³ Iga moconfiarojkej itaj wán iyé' Moisés ipan Dios, kuá' Moisés sélico', kiyantoyaj eyi mej iga kitakej este monsajti' in inón xolo', iwán ayá' majmawikej malej iga el rey tatekimá' iga mamomijmiki seli'choochichin. ²⁴ Iga moconfiaroj Moisés ipan Dios, kuá' yóleja ay'ya kine' iga mamo-iji ipiltzin isiwapiltzin rey faraón; ²⁵ majwa' kine' iga makiknochíwakan kensan israelítajmej yej ipilowan Dios que iga mapakto alín tiempo iga makichijto yej ayekti. ²⁶ Moisés máj kiye'ita iga makiknochíwakan kensan kiknochijkej Cristo que iga makipiá yej poxsan valerowa yej ono' Egipto, iga yéj kimatitoya yej Dios yawi kimakati. ²⁷ Iga Moisés moconfiarojo pan Dios, kísa' Egipto iwán malej iga el rey

kuesiwi', e' ayá' kimajmawilij. Iwán Moisés kiyolmakatoya nokta iga asisnekiá kąn yawi, ken kuą' kitztoyay Dios yej atikitaj.

²⁸ Iga moconfiaroj Moisés pan Dios, kichij ilwi' yej kijliáj Pascua* iwán tatekimá' iga mataajtzelwikān iga esti ipan ikaltemej israelitajmej iga el ángel yej tamikiá amo makimikti ikopompilowan israelitajmej. ²⁹ Iga moconfiarojkej israelitajmej pan Dios, wel kipatiliijkej Tata'lámär kenkuą' nemi nejnemij ipan wá'tal. E' kuą' egipciojmej nō kinekiáj ijkón makichiwakān, amikikej.

³⁰ Iga israelitajmej moconfiarojkej pan Dios, wetzi' yej iga tekoláltitoya Jericó kuą' israelitajmej siete día kiyayawalojkej inón weyi-ältepe'. ³¹ Iwán iga moconfiaroj pan Dios, se siwa' yej itokā' Rahab yej najnämölnemiá, ayá' migui' wān inomej yej ayá' kicredojkej Dios, iga Rahab ki-omemawij israelitajmej yej tapipiatoyaj.

³² Majo' wel nimitzijliayaj, e' awel inán manimitztapowikān de Gedeón, de Barac, de Sansón, de Jefté, de David, de Samuel iwán de profetajmej.† ³³ Iga moconfiarojkej pan Dios wel kitaniijkej reyejmej iwán wel taye'juzgarojkej, iwán kimakakej yej Dios kijtoj. Iwán tekuānimej kikamatzakkej iga amo wel makikuąkan yejemej. ³⁴ Iwán kisewijkej tiwelon iwán cholojkej kuą' kimikiatiyaj iga espada iwán Dios kimá' itajpalmej kuą' kuekuetantóyaja iwán wel

* **11:28** 11:28 Xikita glosario "Pascua". † **11:32** 11:32 Xikita glosario "Profeta".

kitanilijkej iyenemigojmej iwán israelitajmej wel tatalochtijkej. ³⁵ Iwán sekin siwatkej iga moconfiarojkej pan Dios, ojpa-isakej ifamiliármej yej miktóyaja.

Onoya toknímej yej moconfiarojkej ipan Dios, wán yej kijiya j Dios kikitzkijkej inomej toknímej iwán kimagakej kánsan makijtókan iga ay' kitokaj Dios. E' toknímej ayá' kinekikej iga makimajkawakan, majwa' motemakakej iga makimiktíkan que iga makikajtewakan Dios, kimatikej iga keman wel ye'oneskej kua' ojpa-isaskej. ³⁶ Sekin kipinajtijkej iwán kimagakej, sekin kilpijkej iga cadena iwán kakijkej ipan cárcel. ³⁷ Sekin kitemiktijkej, sekin kitajkotekkej iga sierroj, sekin kichijwaltijkej kua'kuantas iga ompa mamonextíkan siga nokta kicredowaj Dios, sekin kimiktijkej iga espada iwán sekin nijnijiga yayaj iga cholojtinemiáj iwán motaajakiyaj iga ikuetaxyo borrego iwán chivo iga ay' katka tzotzolyojkej, iwán ay'ya motapialiaj, kiyolmiktijkej iwán poxsan kinnochijkej. ³⁸ Inomej poxsan ye'nemiáj, akajasíaj iga maonokan iwán yej námolnemij, e' cholojtinemikej ipan desierto, ipan tepeyoj iwán mochántijkej ipan texapomej iwán pan tálxapowéwetkej. ³⁹ Dios kiyé'ita' nochí inomej iga mopoxconfiarojkej ípan, e' malej ijkón, kua'mikikej, aya kipiakej yej Dios kijtoj iga kimakayaj. ⁴⁰ Dios tépialiaj yej máj yekti iga nō teejlantoya, inón iga Dios akine' iga yejémejsan maasikan iná' Dios, sino que matisenyé'onokan iwamej iyixtaj yéj.

12

Matimixkuitikan ipan Jesús

¹ Tejemej ken tikita teyawalojtokej mia' toknimej yej momela'nex̄tijkej iga moconfiarojkej ipan Dios, inón iga matikajtewakan nochi yej ayá' tepalewiá iga wel matiye'nemikan. Iwán matikajtewakan iga tikchijwaj yej ayekti yej te-jikximaniajtiá iwán matimatalokan ken ijkán iga tiktokaj iyojwi Dios ke' iga tepolowao'. ² Matimixkuitikan ipan Jesús, iga yéj yej achto tenextilij iga matimoconfiarokan pan Dios iwán nochipa tepalewiá iga máj matimoconfiarokan. Jesús kiknochijkej ipan cruz iwán yéj ayá' piná' iga ompa migui', iga kimatiá iga despuéj iga mikis yawi pàkiti iwán motalij iladoj iyé'má' Dios kan mandarowa.

³ Inón iga xikeylamikikan yej Jesús kichij kua' kiknochijkej inomej yej ayá' ye'nemij iwán ximixkuitikan ipan Jesús, iwán amo xisisawikan niga amo ximosemakakan. ⁴ Kuá' ammomaniawaij iga mitzkitzkijnekij yej ayompa nemij, ni se de amejemen aya mitzmikiáj. ⁵ ¿Ix ankelkákjeja ken Dios mitznontzaj amejemen ken ipilowan? Ijkín mitzijliáj kan ikuilijito' itájtol:

Nopiltzin, xiktajtolkui toTeko kua' mitzna-gastilana iga ayéj ijkón ken nemi tikchijwa, iwán amo xikajtewa iyojwi Dios, kua' yéj mitzajawa.

⁶ ToTeko yej yéj kipoxchökiliá, kinagastilana

iwán kiknochíwa nochi inón yej yéj kíkuiya iga ipiltzin.

⁷ Amejemej xikijyowikan kuá' Dios mitzajajwaj, ijkón Dios mitzkuij iga ipilowan. ¿Katiá tetaj yej ayá' kajajwa ipiltzin? ⁸ E' siga Dios ayá' mitzajajwaj ken kajajwaj nochi ipilowan, kitjoneki iga amejemen ayéj imela' pilowan Dios. ⁹ Kuá' aya tiyolejkej, totajmej yej tikpiáj ipan inín tajli no teajajwayaj iwán tikchíwayaj yej te-ijliayaj. ¿Te iga ayá' tikchíwaj ken te-ijliá toTaj yej ono' ipan cielo iga keman wel nochipa matonokan wan yéj? ¹⁰ Totajmej yej tikpiáj ipan inín tajli teajajwayaj kua' aya tiyolejkej ken yejemej kiye'itayaj, e' Dios tenonotza iga matiye'nemikan, iga matikchijtokan yej yehti, kensan yéj kichjwa. ¹¹ Melá' iga kuá' nemi te-iknochíwaj, inón ayagaj kiye'ita, majwa' timoknomatij, e' siga se mixkuitiá pan yej Dios kinextiá, yawi onoti tamelá iwán ye'nemis.

Ayekti iga amo matiktajtolkakikan Dios

¹² Inón iga amo xisiawikan iga anmotakitzkiáj ipan ima' toTeko iwán amo makuetaní amotankuá' iga annemij ipan iyojwi toTeko.

¹³ Xiye'nemikan iyixtaj toTeko. Iwán xikpalewikan yej sennemij amowan ipan toTeko iyojwi yej ken koxomej iga aya momela'confiarowaj ipan Dios, xikpalewikan iga wel maye'nemikan.

¹⁴ Tamelá xonokan iwán inochin, iwán xikchíwakan ken kineki Dios, siga se ayá' ye'nemi, awel kitas toTeko. ¹⁵ Amo agaj makalimpamati iga Dios techokiliá. Yej

ijkón kichíwa wel tanextiliá iga sekin nō ayompa manemikan iwán mokuepa ken se yej yolchichixto' yej kimopa toknímej. ¹⁶ Amo agaj mamotéka wān yej ayá' iwán námiktito', niga makalímpamati yej kiye'ita Dios; ijkón kichij Esaú kuá' kinamá' iga se tákual iherenciaj yej kimakaya itaj iga yéj kopon. ¹⁷ Amejemen ankimatij iga kuá' Esaú kinekiao' sej iga itaj makimaka iherenciaj, itaj kijtoj iga ay'ya wel. Iwán malej poxsan choga' in Esaú ay'san wel té kichij.

¹⁸ Amejemen ayéj ken israelitajmej yej kitechojkej tepe' Sinaí,* yej wel mochijchimi iwán wéweloniá, takomitiá iwán onoya ejeka' este tatikuini; ¹⁹ niga ankikakikej iga náwati' trompeta, niga ankikakikej iga tajtoj Dios. Yej kikakikej iga tajtoj Dios, kijlijkej Moisés iga makijli Dios iga ayo' máj matajto iwámej, ²⁰ iga kimajmawilijkej ken Dios tatekimá', ijkín kijtoj: "A'san nesi yej taksas pan tepe', makitemiktíkan o makimimakan, ijkón makichíwilíkan kesiá yolká'." ²¹ Israelitajmej poxsan kimajmawiliyaj yej kitztoyaj. Este Moisés nō kijtoj: "Nikuekuechkáto'ya iga nimajmawi."

²² Amejemen ayá' ankitechojkej inón tepe' Sinaí, majwa' ken kuá' ankitechojkej se' tepe' yej ono' ipan cielo yej itoka' Sion kān chijto' iweyi-altepe' Dios yej isato', inonwa' Jerusalén[†] yej ono' ipan cielo, ompa onokej pox mia'

* **12:18** 12:18 Ex 19 † **12:22** 12:22 Altepé' Jerusalén mochij ipan tepe' yej itoka' Sion.

angelejmej yej kiwéyimatiltiáj Dios. ²³ Iwán no ompa nechkatokej nochí yej Dios kita ken ipilowan nokta, yej itókamej ijkulijto' ipan cielo. Iwán kān no onokej iyespiritojmej toknímej yej Dios kiye'ítá'ya iwán kichija iga mayé'onokan. No ankitechojkej kān ono' Dios yej nochí yawi kijuzgaroti ²⁴ iwán ankitechojkej Jesús yej tētajtowiliá iga inón nuevo pacto yej kichij iga iyesyo. Iga iyesyo tēpajpa' iga mapoliwi yej tikchijkej yej ayékti iwán tēnëxtiliá yej majya sej que iyesyo Abel.[‡]

²⁵ Inón iga matiktajtolkuikan yej tēnotza. Pues siga inómej yej ayá' kitajtolkuikej Dios kuá' kinotzkej nigaj ipan tajli ayá' momañawijkej, tejemej awel nokta timomanawiskej siga ayá' tiktajtolkuij Dios kuá' tēnotza este ipan cielo. ²⁶ Iwán kuá' tajtoj Dios este kuekuechka' tajli, e' inán kijtowa: "Nia sej nikuekuechkaltiti tajli; e' ayéj petz tajli sino este cielo." ²⁷ Kuá' kijtowa "sej" tikejlámikij iga yawi poliwiki nochí yej Dios kichij yej wel moolína, iwán káwissan yej ayá' wel moolína. ²⁸ Matikmakakan gracias Dios iga tonókejya kān ayá' wel moolína, kān reinarowa Dios. Iwán matiye'tajtokan iga yéj wān matikmajmawilikán iga amo matikchíwakan yej Dios akiye'ita; ²⁹ iga toDios ken tikita ti'ti yej nochí wel kipolowa.

13

^{‡ 12:24} 12:24 Gn 4:1-16. Caín wān Abel ipilowan Adán wān Eva. Caín kimikti Abel, wān ipan Gn 4:10 kijtowa iga iyesyo Abel "tzajtzi". Iyesyo Jesús tēnëxtiliá iga wel tēperdonarowa.

Ken iga manemi yej kitoka Cristo

¹ Nochipa ximochökiliƙan iga manesi iga amoknjinmatij. ² Amo xikelkawakan iga xikomemawikān yej mitzpaxəlowiliáj, sekin yej ijkón kichijkej niga kimatikej mataj komemawíjkejwa' ąangelejmej.

³ Xikejlämikikan yej onokej preso, ximachiliƙan kenku'a' no ampresojtitokej iwamej. Xikejlämikikan no yej kualotokej iga kimagakej, kenku'a' amejemen ijkón no mitziknochijwaj.

⁴ Nochi makiye'ita iga se námiktito' iwán amo mayawi wàn se'; iga Dios yawi kicastigaroti yej masi iwán yej ayá' iwán námiktito', iwán nochi yej mo-ichtakapiáj.

⁵ Amo xikpoxpiasnekikan tomín; xiye'onókanya kę'ya iga ankipiáj, iga Dios kijtoj: "Ayí' nimitzkajtewas niga nimitzsemakas."

⁶ Iwán wel tiknojma-iwtowaj:

ToTeko nepalewiá;
inón iga ayá' nimajmawi siga tejté nechilwilijneki
agaj.

⁷ Xikejlämikikan amopastormej yej mitzpowilijkej itájtöl Dios. Xikejlämikikan ken iga ye'nemikej iwán ximixkuitikan ijkón ken yejemen moconfiarojkej ipan Dios.

⁸ Jesucristo ayí' mopata, inonsan yej onoya ikya, iwán yej ono' inán iwán yej nochipa onos.

⁹ Amo mamitzkajkayawakan inomej yej ayompa tamachtiáj. Sé'paya tamachtiáj ayéj ken Cristo tamachtiaya. Máj yekti matimanimařokan iga tikmatij iga Dios tépoxchokiliá, que iga matiktakakan inomej yej tanextiliáj de tē wel mokua,

puej ken iga yejemej tanextiliáj ni alín ayá' kipalewijkej.

10 Sacerdotejmej yej kitókajo' iley Moisés awel wán tejemen tikseñna'techowaj toTeko iga aya kimatij iga Cristo mi' ipan cruz iga tonochín yej tikchijkej yej ayekti.* **11** Puej ijefej sacerdotejmej kiwiga† tiopan iyesyo yolká' iga ofrenda, iga nochí gente mayé'onokan iyixtaj Dios, e' icuerpoj inomej yolkamej kitatiayaj ayéj pan altepe'. **12** Ijkón no Jesús kimiktijkej ayéj ipan altepe'. Mi' iga nochí gente mayé'ono iyixtaj Dios. Inón iga kitoyaj iyesyo. **13** No ken kuá' matikṣakan ipan altepe' iwán matiakán kán ono' Jesús iwán no matikmachilíkan ken yéj kipijpinajtijkej. **14** Ipan inín tajli ateyi se altepe' yej nochipa onos; e' tejemej tiktēmojtiawij inón altepe' yej yawi onoti. **15** Inón iga nochipa matikweyimatlíkan Dios ipan itoka' Jesús. Iga tiktakuikiliáj, tikmakaj Dios yej yéj kajasi iga matikmakakan. Iga tiktakuikiliáj, timonextiáj iga yéj toTeko. **16** Amo xikélkawakan iga xikchíwakan yej yekti iwán xikmakakan achi yej ankipiáj yej amotapialiáj, porque ijkón tikmakaj Dios yej yéj kiyé'ita.

17 Xikchíwakan ken mitzijiáj amopastormej, xicredókan; porque yejemej nochipa kitztokej iga amo xipojpoliwikan. Yejemen kimatij iga keman yawij asitij itenoj Dios iga kijtoskej nochí yej kichijkej. Nochipa xiye'nemikan iga amo xikyolmiktíkan amopastormej, porque siga ayá'

* **13:10** 13:10 Versión literal: Tikpiá se altar kán awel takuaj sacerdotejmej yej tekipanowaj ipan kuetaxtiopan. † **13:11** 13:11 Xikita nota Heb 5:1

ijkón ankichijwaj amejemén, ayá' anye' kisaskej.

¹⁸ Xiktajtanilikan Dios iga manepalewikan. Nikmatij iga ayagaj wel kijtowa iga nikchijkej yej ayekti, nejemej niknekij maniyenemikán nochipa. ¹⁹ Nimitztajtaniliáj iga xiktajtanilikan Dios iga amo mawejkati wel sej manimitz-paxalowilitij.

Monawatiá

²⁰ Dios kichiwa iga wel matonokan tamelá. Yéj ki-ojpa-ixitij toTeko Jesucristo kán miktoya. Iga iyesyo Jesús, Dios kichij se' pacto iga wel nochipa teye'ita. Inán Jesús tecuidarowa ken se pastor kicuidarowa iborregojmey, yéj nokta ijefej nochi pastormej. ²¹ Dios makichijwa iga amejemén wel xiye'nemikán iwán nochipa xikchiwakan yej yecki kén yéj kineki. Iwán no Jesucristo makichijwa ipan nejemej ken yéj kineki. ¡Nochipa mamoweyimatilti Cristo! Ijkónyawa'.

²² Nokniwan, nimitztajtaniliáj iga xinetajtolkakikan kén iga nimitznontzaj ipan inín ąma' yej alín nimitzikuilowilijkej. ²³ Xikmatikan iga toknín Timoteo ayo' presojtito', siga nimanín asis, iwán niáj nimitzitatij.

²⁴ Xiksaludarókan inochi amopastormej iwán inochi yej kitokaj Dios. Tokniwan yej chántitokej Italia mitztitaniliáj saludos.

²⁵ Dios mamitzolchikawakan amonochin. Ijkónyawa'.

**Itájtol toTeko ipan mela'tájtol
Nahuatl, Isthmus-Mecayapan: Itájtol toTeko ipan
mela'tájtol New Testament**

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nahuatl, Isthmus-Mecayapan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

8d5b6a33-8846-5c0f-ae8f-62c94f894f7b